

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**



Факультет філології
Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література та друга іноземна мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – німецька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26.08. 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Зарубіжна література I пол. XX століття
Викладач (-і)	Девдюк Іванна Василівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	ivanna.devdiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>У курсі здійснюється загальний огляд зарубіжної літератури I половини XX століття з її характерними жанрово-стильовими рисами та ідейно-проблемними тенденціями; розглядається мистецький доробок видатних письменників епохи. Увагу зосереджено на специфіці національних та індивідуально-авторських парадигм у координатах таких літературних явищ, як «модернізм», «авангардизм», «сюрреалізм», «експресіонізм», «футуризм», «потік свідомості», «втрачене покоління», «психологізм», «інтелектуалізм», «міфологізм», «архетипність», «антиутопія», «автоматичне письмо», «телеграфний стиль» та ін.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює філософсько-естетичні концепції й теорії, що лягли в основу формування літературної парадигми у творчості письменників зазначеного періоду. Літературні явища вивчаються у загальносвітовому контексті шляхом їх порівняльного аналізу із попередніми та наступними періодами. Зокрема, естетика та поетика зрілого модернізму актуалізується у площині зіставлення з художніми явищами раннього модернізму, авангардизму, реалізму тощо, література «потіку свідомості» – із характерними для поетики реалізму проявами внутрішнього монологу тощо. Взято до уваги міжлітературні контакти українських митців із європейськими майстрами слова, як одна із форм комунікації розглядається переклад. Курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування художніх текстів і науково-теоретичної літератури.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Мета навчальної дисципліни</i> – забезпечити студентів знаннями про літературний процес I половини XX століття, основні соціокультурні й естетичні особливості доби у розмаїтті напрямів, течій, шкіл та постатей, взаємодії конкретно-історичних та загальнолюдських значень.</p> <p><i>Основні цілі навчальної дисципліни:</i> дати уявлення про перебіг літературного процесу I половини XX ст., репрезентувати його основні етапи; ознайомити з традиціями та новаторством у художніх формах та проблематиці; представити особливості літературних напрямів, течій, стилів, їх художню цінність та загальнолюдське значення; визначити спільні та самобутні риси літературного розвитку в країнах Європи та Америки; навчити студентів аналізувати літературні твори, осмислювати їх художню своєрідність, особливості стилю й поетики, які віддзеркалюють поступовий розвиток сучасної літератури, розкривають її винятковість та важливість для становлення національного та світового культуротворчого процесу; розвивати естетичне та евристичне мислення, творчі навички та професійні здібності.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p>	

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями з літературознавства.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні з урахуванням основних принципів захисту інтелектуальної власності.

Фахові компетентності

ФК 8. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку зарубіжної літератури I половини ХХ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища.

ФК 10. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації літератури I половини ХХ століття.

ФК 11. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 12. Здатність здійснювати літературознавчий аналіз текстів I половини ХХ століття різних стилів і жанрів.

ФК 13. Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.

Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 1. . Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми літературознавства та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 9. Знати й розуміти загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію зарубіжної літератури I половини ХХ століття і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 11. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. Уміти визначати художні прийоми й засоби, якими послуговувався митець.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури I половини ХХ століття, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати літературознавчий аналіз текстів I половини ХХ століття. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції літературознавства, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання із зарубіжної літератури для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань.

5. Організація навчання				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		10		
самостійна робота		60		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
5	035 Філологія	3	Н	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість годин		
		Лекції	Практ. зан.	Самост. роб.
Тема 1. Літературні напрями, течії, школи, жанри у світовій літературі ХХ ст. Творчість Дж. Джойса.		2	2	4
Тема 2. Англійська література першої половини ХХ ст. у контексті світового літературного процесу. Творчість Д.Лоуренса.		2	2	4
Тема 3. Жанр антиутопії у світовій літературі ХХ ст. Роман О. Гакслі “Прекрасний новий світ” як антиутопія.		2		8
Тема 4. Американська література I половини ХХ ст.		2		8
Тема 5. Творчість Ернеста Гемінґвея у контексті розвитку літератури США ХХ ст.		2	2	4
Тема 6. Французька література першої половини ХХ ст.		2		8
Тема 7. Творчість Ф.Моріака		2	2	4
Тема 8. Німецькомовна література першої половини ХХ ст.		2		8
Тема 9. Феномен австрійської літератури. Творчість С.Цвейґа.		2	2	4
Тема 10. Філософсько-інтелектуальний роман у німецькомовній літературі ХХ ст. Творчість Г.Гессе		2		8
Загальна кількість балів:		20	10	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни		Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань,		

	підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час заліку (модуль 2). Студент, який не набрав 25 балів, до заліку не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Вимоги до письмової роботи	Передбачені письмові завдання (максимум 15 балів), на яких оцінюються теми, що виносяться на практичні заняття та на самостійну роботу.
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру за 10-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять.
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні допуску враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Форма здачі – тестування в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua. Структура тесту і розподіл балів за завдання: Підсумковий тест складається з 25 завдань формату «множинний вибір», виконання яких демонструє рівень теоретичних знань студентів, ступінь засвоєння ними художніх творів, а також сформованості практичних навичок аналізу літературних явищ. Правильний варіант відповіді оцінюється у 2 бали. Невірні відповіді чи її відсутність – 0 балів. Максимальна кількість балів за залік – 50. Студент, який не набрав 25 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2.

7. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях

викладача (згідно зі встановленим графіком).

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів із зарубіжної літератури на платформах Coursera, Prometheus, Udeму, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

8. Рекомендована література

1. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2011. 488 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davydenko_Halyna/Istoriia_zarubizhnoi_literatury_KhKh_stolittia/
2. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричаник Н. І., Кушнерова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2008. 274 с. URL: <https://subject.com.ua/pdf/126.pdf>
3. Девдюк І. В. Світова література ХХ ст. Методичні рекомендації до лекцій і практичних занять. Івано-Франківськ: Сифонія Форте, 2017. 60 с.
4. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття. Навч. посібн. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с.
5. Зарубіжна література межі ХІХ-ХХ та ХХ століття: підручник. За заг. ред. С.К.Криворучко. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2023. 1357 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7540/Zarub.Lit_Pidruchnyk-2023_Keba.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посібник / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 496 с.
7. Література Англії. ХХ ст. За ред. К. Шахової. Київ: Либідь, 1993. 398 с.
8. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 608 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_1/
9. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 2 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 624 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_2/
10. Ніколенко О. М., Конєва Т. М., Орлова О. В. Основні тенденції розвитку прози ХХ

століття: навчальний посібник. Полтава: АСМІ, 2010. 200 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%9D%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

11. Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. Київ: Основи, 2001. 559 с.
12. Французька п'єса ХХ ст. Театральний авангард. Київ; Основи, 1993. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Samuel_Beckett/Frantsuzka_piesa_XX_stolittia_Teatralnyi_avanhard/
12. Шахова Кіра. П'ять німецьких лауреатів Нобелівської премії з літератури [Г. Гауптманн, Т. Манн, Г. Гессе, Г. Белль, Г. Грасс]. Київ: Юніверс, 2001.

Викладач: доктор філол. наук, доцент, професор кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства Девдюк Іванна Василівна